

VILÁGOSÁG

A
hazaérkezett
hadifoglyok
névsora

KOLOZSVAR,
1948. április 1. csütörtök

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
76. szám

Elkészült az új költségvetés

Április 6-án ül össze a Nagy Nemzetgyűlés

A romániai választások a külföldi sajtó és rádió tükrében

BUKAREST. (Radot.) — Az Agerpres jelenti: A volt képviselőház feloszlatásáról szóló törvény értelmében a vasárnap megválasztott Nagy Nemzetgyűlés kedden, április 6-án ül össze. Az első napokban a Nagy Nemzetgyűlés a most megválasztott képviselőjelöltek mandátumának igazolásával foglalkozik, az üléseket a legidősebb megválasztott, a korelnök fogja levezetni.

A mandátumok igazolása után a Nagy Nemzetgyűlés a Román Népköztársaság alkotmánytervezetét fogja megvitatni, majd általában rendes törvényhozó testületté s így folytatja munkáját.

Megkezdték a mandátumok szétosztásának kiszámítását

BUKAREST. (Agerpres.) — Az igazságügyminisztérium keletében működő központi választási bizottság megkezdte a választások végeredményének kiszámítását. A mandátumokat a vármezei választási bizottságok fogják szétosztani annak a kiszámításuk és

hányadosnak az alapján, amelyet az összszavazatok összeadása és központosítása után a központi választási bizottság állapított meg.

BUKAREST. (Agerpres.) — A március 28-iki választásokról a külföldi sajtó és a külföldi rádióállomások a meleg elismerés

hangján számolnak be és az eredmények közlésénél utalnak arra, hogy a szavazók hatalmas tömege járult az urnák elé.

A francia lapok beszámolnak arról, hogy az ellenzéki pártok is résztvettek a választásokon. Az angol rádió hangsúlyozza, hogy

a külföldi újságírók részére szabad mozgást biztosítottak a választásokon. A külföldi sajtótudósítók korlátozás nélkül látogatót tehettek a szavazóközpontokban és a tapasztalataik alapján hangsúlyozták, hogy a választások teljes rendben és fegyelmezettésséggel folytak le. Megállapítják azt is, hogy az egész országban egyetlen összetűzés sem történt a választásokon és a szavazásra jogosultaknak több mint 90 százaléka élt szavazati jogával.

A moszkvai rádió első közlésében utal arra, hogy főleg Bukarestben nagy lelkesedés volt tapasztalható a választók körében, akik tömegesen járultak az urnák elé.

A belgrádi rádió vasárnap esti

adásában utalt arra, hogy az új alkotmány szerint minden hatalom a néptől ered és a népé. Az új alkotmány teljes mértékben biztosítja az összes állampolgárok részére az egyéni jogokat, a magántulajdont és hogy a föld azoké, akik azt megművelik.

A Népi Demokrácia Frontjával kapcsolatban a belgrádi rádió utal arra, hogy ez a szervezet a román demokrácia erőteljes alapja és annak megállapításával fejezte be adását, hogy: „Románia a Szovjetunióval és a szomszédos népköztársaságokkal kötött egyezményével a békeszerető népek köré tartozik. Az imperialista erőknek azt a kísérletét, hogy Romániát gyarmattá változtassák az, alapszámban megsemmisítették.“

Szabad lett a cukor

KOLOZSVAR. — A „Lepta Ardealului“ jelentése beszámol arról, hogy az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szabad-

dá tette a cukrot. A cukor eladásával megbízott kereskedő bárkinék — minden különleges igazolvány és jegy nélkül —

személyenként egy kiló cukrot szolgáltathat ki.

A szabad kvótától kiutalt cukor kilónkénti ára 200 lej.

Leegyszerűsítették az adózási rendszert, jelentős könnyítést kapnak a kis adófizelők

BUKAREST. — (Agerpres.) A pénzügyminisztérium befejezte az 1948—49. évi állami költségvetés összeállítását.

Az állami bevételek előirányzatánál jelentős módon leegyszerűsítették az adózási rendszert. Igen fontos könnyítéseket biztosítottak a dolgozó kis adózók, főleg a munkások, a kis- és kézműiparosok részére.

Az adók megállapításával kapcsolatban progresszív rendszert vezetnek be az egyes adófizetők különböző csoportjainál.

Az új állami költségvetés tervezetét bemutatják felülvizsgálatra az ország gazdasági helyreállításával és a pénzügyi helyzet javításával megbízott miniszterközi bizottságnak.

Pénzmágnások diktálnak a nyugatbengáliai kormányoknak

BOMBAY. — (Radot.) A nyugatbengáliai kormány március 27-én elhatározta a kommunista párt e vidéken való működésének a megtiltását. Hír szerint az intézkedést az acél- és juttapár pénzurinak a nyomása alatt hozta. Ez és a kommunista párt elleni egyéb intézke-

déseik annak a súlyos helyzetnek a jele, amelyben a kongresszusi pártok leledzenek a demokráciellenes és kollaboracionista politikájukkal szemben munkások, földművesek és középosztály részéről megnyilvánuló mind nagyobb ellenállás előtt.

Einstein Wallacet ajánlja az USA élére

NEWYORK. — (Radot.) A Wallace elnöki jelölését támogató bizottság közölte, hogy Einstein Albert, a világhírű tudós Henry Wallacéban jelölte meg azt a férfit, akire az Egyesült Államok

politikájának a vezetőségéhez szükség van. A közlés szerint Einstein ezt a kijelentését Wallacénak „A világérték felé” című és április 15-én megjelenő könyvével kapcsolatban tette.

A kínai harcok egyhavi mérlege

HONGKONG. — (Radot.) A kínai néphadsereg március folyamán felmorzsolta a Kuomintang-hadsereg 8 hadosztályát és 6 ezre-

dét, megsemmisítette Csang-Kaj-Sek V. hadseregének a főhadiszállását és több mint hatmillió lakosú területet szabadított fel.

Tűzvész martalékvá vált a marosvásárhelyi

Székelly Színház diszlettára

MAROSVÁSÁRHELY. — (Tudósítónktól.) A Mendel-féle bányász és a Székely Színház diszlettárában pusztított tűzvész ügyében — amelyről lapunk tegnapi számában már beszámoltunk — erélyes vizsgálat folyik.

A vizsgálat eddigi folyamán megállapították, hogy a tűz abban az asztalos

műhelyben keletkezett, amely a diszlettárktár földszintjén volt. Innen csaptak át a lángok az emeleti helyiségbe, ahol a Székely Színház vadonatúj diszlettái voltak, azok a teljesen új és korszerű diszlettek, amelyekkel a Székely Színház a nagy érdeklődéssel várt bukaresti bemutatókra készült. A tűz teljesen meg-

semmisítette a színház nagyértékű felszerelését, amelynek pótlása hatalmas anyagi befektetést igényel.

Álhírekkel hangolják a Szovjetunió ellen az amerikai közvéleményt

MOSZKVA. — (Radot.) Az Egyesült Államok haditengerészeti minisztere a szenátus hadügyi bizottságában beszélve, március 25-én azt állította, hogy az Egyesült Államok partjai közelében tengeralattjárókat vettek észre. Szavaiából sejteni engedte, hogy szovjet tengeralattjárókról lenne szó. A miniszternek ezt a kijelentését ávette több amerikai lap, amely most különböző riasztó híreket terjeszt arról, hogy „rossz tengeralattjárókat láttak az Egyesült Államok partjai közelében“.

A TASS-ügynökséget felhatalmazták arra, hogy megcáfolja ezeket az abszurd és rágalmozó „szándékkal koholt híreket, melyeknek az a célja, hogy megtéveszték az amerikai közvéleményt.

Egy millió alkalmazott sztrájkja fenyeget Japánban

TOKIO. — (Radot.) MacArthur, hogy elejét vegye a közszolgálati alkalmazottak bejelentett munkabeszüntetésének, az általános sztrájkot tiltó törvényre hivatkozik. A tábornok különleges utasításokat adott a japán tisztvisel-

őknek annak érdekében, hogy véget vessék a közlekedési szolgálat 400.000 munkása sztrájkjának, amely azzal fenyeget, hogy átterjed a polgári szolgálatok egymillió alkalmazottjára.

Az áruházi alkalmazottak ellenzik a brit kormány árpolitikáját

LONDON. — (Radot.) Az áruházi szervezett munkások 300.000 tagot képviselő értekezlete visszautasította a brit szakszervezetek kongresszusának a bérek és az árak „befagyasztására” irányuló

kormánypolitikát elfogadó határozatát. E helyett az értekezlet az árak ellenőrzését, a jövedelmek korlátozását s valamennyi iparágban a legkisebb bérgyakorlatának a vezetését szorgalmazza.

Mi minden lesz a cukorból?

Nemzei közeli viszonylatban is nagyjelentőségű kutató munkák folynak a kémiai intézetben

KOLOZSVAR. — Románia első magyar egyeteme — a Bolyai Tudományegyetem — a főiskolás fiatalok oktatásán kívül olyan eredményeket is felmutathat, melyek megérdemelten ébresztik fel nemcsak az ország határain belül, hanem azokon túl is a szakkörök figyelmét.

Ezeket az eredményeket, ezt a kutatómunkát, s az azzal kapcsolatos egyetemi problémákat — így elsősorban diákságunk helyzetét és eredményeit ismertetjük néhány cikkben.

A szerves-kémiai tanárszék munkájáról

szól ez a riportunk. E tanárszék az új egyetemi épületben talált elhelyezést. Már a folyosón a vegyszerekből áradó jellegzetes, a keserümandulához hasonló illat fogad. Bekopogtatunk Vargha László dr. egyetemi tanár dolgozószobájába és megkérjük, hogy mielőtt intézetét megtekintenénk, adjon választ a bennünket érdeklő kérdésekre.

— A Szerves-kémiai Intézetben és laboratóriumában másod-, harmad- s negyedéves kémia és fizika-kémia, valamint természetrajzszakos hallgatók nyernék elméleti és gyakorlati kiképzést. A gyógyszerészképzésnek egyetemünkön való engedélyezése óta itt végzik a gyógyszerészhallgatók szerves kémiai oktatását is — tájékoztat a professzor.

A tanárszék előadásait 150—200 diák hallgatja. A diákok között egyenlő arányban vannak földművelés, munkás, iparos és értelmiségi családból származók. Ez a magas létszám bizonyítja, hogy ifjúságunk megértette a korszerű természettudományok jelentőségét. A hallgatóság zöme kémia-akakra iratkozik be és ipari vegyészeti pályákra akar elhelyezkedni. Ez a jelenség a diákság gyakorlati szellemére mutat. Kár azonban, hogy az ifjúság alig fordítja figyelmét a tanári hivatás felé.

— Jól képzett, igazán demokratikus szellemű tanároknak nagy hiány mutatkozik — mondja Vargha professzor —, pedig ilyen tanári gárda nélkül jövő ifjúságunk demokratikus nevelése és szellemi színvonalának emelése nem oldható meg.

Az intézetben folyó tudományos kutatómunkáról kérünk felvilágosítást.

— Az egyetem feladata kettős — hangzik a válasz —, az oktatás és korszerű tudományos kutatómunka. A kétféle feladatkör szorosan összefügg. Feltétlenül szükséges az oktatás színvonalát, ha az önálló tudományos buvárkodás lehetősége valamilyen okból megszűnne vagy korlátozódna.

Ez a tétel minden tudományterületen érvényes és fokozottan vonatkozik a természettudományokra. Jólképzett és lelkes ifjúság nélkül eredményes kutatómunka sem lehetséges. A vezetésem alatt álló intézet felszerelése és személyzete eddig lehetővé tette, hogy az intézetben intenzív tudományos munkásság is folyhasson. E munkában az intézetnél alkalmazott tudományos személyzetet kívül részt vesznek a doktorjelöltök is, akik ilyen módon közvetlenül megismerkednek a problémákkal és azok megoldásának módszereivel.

— Milyen irányú kutatómunka folyik jelenleg az intézetben? — kérdezzük.

— A szénhidrátok és cukrok átalakulásának vizsgálata áll kutatásaink középpontjában — feleli a Szerves-Kémiai Intézet vezetője —, de foglalkozunk a legkülönbözőbb irányú kutatómunkával is. Így tanulmányoztuk egyebek között azt a kérdést, hogy milyen összefüggés van egyrészt a szekszuálhormonhatás, másrészt az ilyen hatású kémiai anyagok szerkezetével. A szénhidrátok és cukrok átalakulásának vizsgálatánál nemzetközi téren is elismert eredményekre mutathatunk rá. Jelenleg különösen érdekelnek bennünket azok a növényi és állati szövetekben lejátszódó folyamatok, melyek során cukorból mástermészetű fontos anyagok keletkeznek. E problémák megértéséhez tudnunk kell, hogy a földön található szerves anyagok, azaz szénvegyületek eredete egyetlen közös forrásra vezethető vissza. A növény a levegőben lévő széndioxidból és nedvességből a napsugár energiájának felhasználásával és a benne lévő klorofill (zöld festék) segítségével először cukrokat készít. Tehát minden más természetű szerves anyag, például fehérjék, zsírok, vitamínok, hormonok, stb., a cukrok továbbá átalakulása következtében jön létre. Ezek a bonyolult biológiai átalakulások, melyek növényi és állati sejtekben mennek végbe, igen bonyolultak és lényegükben kevéssé ismertek. E folyamatok nem tisztán elméleti jelentőségűek, hanem megoldásuk beláthatatlan gyakorlati és életbevágó eredményekre vezethet. A mi kutatásaink is vezetnek bizonyos eredményekhez, melyekről szakfolyóiratokban és az EME szaküléseink számoltunk be.

— Sajnos, kutatómunkánk és maga a kiképzés is nagy nehézségek között folyik. Kísérleti munka nem végezhető megfelelő műszerek, vegyszerek és eszközök nélkül. Ezeknek megszerzése még akkor is gondot okozna, ha erre a célra korlátlan összeg állna rendelkezésre. Súlyos akadály a kutatómunkának a külföldi szakfolyóiratok és szakkönyvek hiánya. Ez a hiány azzal a veszéllyel jár, hogy miután nem értjük a külföldi eredményekről, menthetlenül lemaradunk. Hiszen a hozzánk legközelebb álló szovjet szakfolyóiratokat sem tudjuk megrendelni, nem is beszélve más külföldi szaklapokról. Mindezek a hiányok veszélyeztetik a tudományos kutatómunka továbbvitelét, ami azért is nagy kár, mert egyetemünket elsősorban természettudományi munkásságáról ismerhetné meg a világ, tekintve, hogy ez a legnemzetközibb tudományág. Kellő támogatás esetén intézetünk ismertté, sőt talán elismertté tehetné egyetemünket külföldön, ezáltal is szolgálva a nemzetközi megismerés, megértés és együttműködés szellemét — fejezte be nyilatkozatát Vargha professzor.

(M. L.)

Petőfi Sándor!

Búcsú

Allig évrádt, már újra elkoszul,
Allig jörék, s megint elmegyek, el,
Még csak alig hogy üdözöltelek,
És már búcsuzni, már elválni kell.
Isten veled, szép ifjú hitvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem!

Nem a dicsőség von engem tőled és
Tudod: belőlem az régen kibújt,
Házamért ontom véretem, ha kell,
Házamért vívok véres diadalt.
Isten veled, szép ifjú hitvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem!

Kardot fogék kezembe tant helyett.
Költő valék és katona vagyok;
Arany csillag vezérelt eddig, s most
Utamra piros éjszaki fény ragyog.
Isten veled, szép ifjú hitvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem!

Ha senki nem védné is a hazát,
Magamnak ötet védni kellene;
S mostan, midőn mindenki sikra
szállt
Magamban én itthon maradjak-e?
Isten veled, szép ifjú kedvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem!

Nem a dicsőség von engem tőled el...
Fejemre nem is férne a babér
A boldogság teljes rózsáitól!
Es én te nem hajtom ezt azér',
Isten veled, szép ifjú hitvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem!

Nem mondom én: gondoldj férjedre,
még
Ó a honért s érted harcolni fog;
Ismerlek én, nagyon tudom, hogy egy
Gondolatod van, és az én vagyok.
Isten veled, szép ifjú kedvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem!

Tán megcsontítva térek vissza majd,
De akkor is szeretsz te engemet,
Mert istenemre, amint elviszem,
Épen hozom meg hí szerelmemet.
Isten veled, szép ifjú hitvesem,
Szívem, szerelmem, lelkem, életem!

(A kolozsvári Állami Magyar Színházban 1948 március 30-án előadta Flóra Jenő.)

A nyilvános jogu magániskolában végzett szolgálatot is beszámítják a tanári véglegesítéseknél

BUKAREST. — A hivatalos lap március 25-i 71. számában közzétett 72.846. számú nemzetnevelésügyi miniszteri rendelet értelmében a középiskolai oktatásban való véglegesítés elbírálásánál érvényesnek számítják be a nyilvánossági jogu magániskolákban eltöltött szolgálati időt abban az esetben, ha az érdekelt tanár az 1945-ben megjelent 98. számú törvény értelmében a tanári képesítő vizsgát teljes egészében letette fő- vagy mellékszakjában tanított.

Kultúrtaudncsosi, megyei irá nyitói és az iskolás ifjúság nevelési tanácsosi állásában eltöltött idő szintén beleszámít a véglegesítéshez megkövetelt szolgálati időbe.

Igazgatói teendőikkel megbízott középiskolai tanárok

BUKAREST. — A nemzetnevelésügyi miniszter az alábbi középiskolai tanárokat 1948 március 1-i hatállyal iskolaigazgatói teendőikkel bízta meg:

Kali Zoltán helyettes tanárt a margittai állami vegyes magyar gimnáziumhoz.

Cote János helyettes tanárt a székelyhidi állami vegyes magyar gimnáziumhoz.

Simon Zoltán dr. helyettes tanárt a szilágyesi állami vegyes magyar gimnáziumhoz.

Ujhelyi József helyettes tanárt a tasnádi állami vegyes magyar gimnáziumhoz.

Demeter Zoltán dr. helyettes tanárt az aranyosgyéresi egységes magyar gimnáziumhoz.

Misán János helyettes tanárt a besztercei magyar gimnáziumhoz.

Topizer Richárd dr. helyettes tanárt a dévai egységes magyar gimnáziumhoz.

Bagdán György helyettes tanárt a felsővisői egységes magyar gimnáziumhoz.

Gajzágó Kristóf helyettes tanárt a kövendi egységes magyar gimnáziumhoz.

Kádár István dr.-t a szilágyosmői állami magyar gimnáziumból kirendelt tanárt a krásznai egységes magyar gimnáziumhoz.

Bartha Erzsébet helyettes tanárt a lugosi egységes magyar gimnáziumhoz.

Lőrincz Ferenc óraadó tanárt a lupényi egységes magyar gimnáziumhoz.

Bessenyei Béla helyettes tanárt a pécskai egységes magyar gimnáziumhoz.

Kakassy Pál dr. helyettes tanárt a ludasi egységes magyar gimnáziumhoz.

Simon Ferenc dr. óraadó tanárt a petrozsényi egységes magyar gimnáziumhoz.

Sop Ferenc helyettes tanárt a sárközi egységes magyar gimnáziumhoz.

Eszenyei Gyula helyettes tanárt a szarlódtelpi egységes magyar gimnáziumhoz.

Szabó Gyula a kolozsvári Állami Tanítóképzőintézetből kirendelt tanárt a székely egységes magyar gimnáziumhoz.

Székely Győző helyettes tanárt a zsbói egységes magyar gimnáziumhoz.

Székely Aquinata óraadó tanárnőt az erdősi egységes magyar gimnáziumhoz.

Jeney Dezső helyettes tanárt a hunyadi egységes magyar gimnáziumhoz.

Bezzényi Celestin helyettes tanárt a máramaroszigeti román kat. leánygimnáziumhoz.

Krammermayer Aloisia tanárnőt a petrozsényi római katolikus leánygimnáziumhoz.

Eisele Aquinata tanárnőt a temesvári római katolikus leányliceumhoz.

Vajda Ernő tanárt a temesvári görög katolikus fiúliceumhoz.

Gimes Franciska tanárnőt az aradi leányliceumhoz.

Dévényi Johanna tanárnőt az éleddi római katolikus vegyes gimnáziumhoz.

Az Állami Magyar Színház és Opera

Ma este a színház márciusi ünnepi műsorának záróelőadásaként „A csikós” kerüli előadás színpadra a felújítás kitűnő szereposztásában. „A csikós” az ünnepek alatt állandóan játszott házakat vonzó és a közönség viharos tapsaitól telve a színház állományának legdarabjai közé sorolhatja Móricz Zsigmondnak ezt a remek színpadi alkotását. A mai előadás előtt Poór Lili Medgyes Lajos Belsőszózatot szavalja el.

A hét hátralévő napjain az idény legnagyobb sikerű zenés darabjából „A vig özvegy”-t, a „Csárdáskirálynőt” és „Friderikát” játssza az énekes együttes, hogy annál alaposabb előkészítéssel kerülhessen a jövő hét keddjén bemutatászába menő felújításra a Strauss János búbjajos dallamaiból összeállított „Kék Duna”.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Szerdén este fél 8 órakor: A csikós. Előadás előtt Medgyes Lajos „Belsőszózat”-ot szavalja Poór Lili.

Csütörtökön este fél 8 órakor: A vig özvegy.

Pénteken este fél 8 órakor: Csárdáskirálynő.

KOLOZSVÁRI MŰKÖR MŰSORA:

CAPITOL: Az éjlet nevében. Hatalmas szívszétlő művészi előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

CORSO: Nagy húsvéti műsor. Az Állami Premier Társadalmi dráma.

ma este egész országban nagy sikert aratott „A hóvirág”. A legszebb színészi szerep film.

FORUM: I. Chaplin szerelme. II. Siant & Brant hozdajunkok atik.

NEPÜZGÖ (Populár): Két világ.

RIO: Fekete lovag. Izgalmas kalendáriumfilm. A főszerepben: (Borghese Guetari).

SELECT: Boldog idők. Főszerepben: Karády Katalin, Njai Andor, Mihályi Ernő. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA: A hólyg kiűző bogaras... Tolnay Ráday, Mály, Makláry. Pénteken az „Agitator” színelvénnyel érvényesek.

„Oroszlán a téren”

Ilja Ehrenburg „Oroszlán a téren” című novelláit befejezett szírius vígjátékként mostandában mutatják be a moszkvai kamaraszínházban s bukaresti színház körüli ugyancsak a napokban vitatták meg az ARLUS-nak a szovjet színműteremtő sorozatában.

A darab hőse James Low amerikai nyereszkeskedő kistőkés, aki egy délfraanciaországi kisvárosba érkezik. A nemrégiben még a németekkel cimboráló hatóságok, amelyek amerikai segítséggel álmódostak, az amerikai elnök kiküldöttjének vélik és királytan megvendéggélik. A vendégeskedés közepette sztrájk tör ki a városban: a munkások tiltakoznak a francia kormány politikája ellen, amely felhívja a munkások élet-színvonalát. Magyarozató: követelnek a városatöréstől és a darab végén a városatöréstől. A darab végén a városatöréstől. A darab végén a városatöréstől.

A darabnak óriási sikere van, a közönség lelkesen tapsolja a sztrájkoló munkások jelenetét, ezzel jelezve ki együttérzését a francia néppel. Alexander Tatrov, a moszkvai kamaraszínház művészeti igazgatója, mint a TASS tudósítójának elmondta, arra törekedett, hogy a távoli francia kisváros történetében színrevigye „a tisztesség-telenek koalícióját”, amely most az ország függetlenségét áruja.

— A francia uralkodó osztály megparazolásánál nem kellett különösen éles színekkel hangsúlyozni a konfliktumot, mert számunkra mindez intorszerű — mondotta Tatrov —, azonban, sajnos, néhány évvel ezelőtt mindez szomorú valóság volt. A jelenlegi Franciaország iránnyitóról lerántjuk a leplet, azonban sohasem tévesztjük szem elől a francia népet, amely most a belső reakciók és az amerikai parmanálók ellen küzd.

A darab bukaresti megvitátásakor Horia Doleanu ismertette a szovjet színházat, rámutatva ennek

Olvasd a Világosság-ot

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Ezer lej

Is nagy pénz Vasláb csiki községben, ahol Miron Gavril a község jegyezője a román lakosság nevében ezt az összegű segélyt ajánlotta fel...

Kis hír csupán s mégis olvasásakor melegség önti el az embert, s szíve megdobban — íme a román-magyar barátság élő hajtása, nem csak jókaratú és szándéku emberek száján és szívében, hanem a két egymásrautalt nép szándékosan szított ellenségeskedését tovább akarják táplálni saját érdekében...

Ezt felképezi az az ezer lej is, melyet falusi románok adtak a Székely Nemzeti Múzeumnak jószívvel és megbecsüléssel.

A KOLOZSVÁRI I. KERÜLETI ADÓHIVATAL felelőse az összes I. kerületi háztulajdonosokat és házigazdákat, hogy az 1947/48. évi házáadó kivetési jegyzéküknek átadására sürgősen jelentkezzenek...

A NEMZETNEVELÉSÜGYI MINISZTER költségvetési megtakarítási és racionalizálási okokból, időlegesen megszüntette a kolozsvári Bolyai tudományegyetem Munkajogi tanszékét...

A NAGYVÁRADI RIPPNER-FELE FESÜGYÁR két éve húzódozó szabályozásában most hirdették ítéletet a nagyváradi törvényszék. Beigazolták nyert, hogy az üzem rossz vezetőjeért és azért, hogy 8 hónapon keresztül nem fizette a munkásokat...

TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉS kíséreltetett a határvadászok letartóztatásáért Bors közelében Viotarac Paraschiva belfényén, Orbán Károly nagyváradi és Dumitru Mihail bukaresti lakosokat, átadták őket a nagyváradi ügyészségnek...

NICOLINA ADOTT EL PEZSOLÁR Izabel Márton marosvásárhelyi gyógyszerész. A 200.000 egység penicillinért, amelynek hivatalos ára 600 lej, 5200 lejt kért...

54 VASUTI KOCSI VETŐ. MAGOT osztanak szét a tavaszi mezőgazdasági munkálatok során Szatmár megye földművesei között...

AVASUJVÁROSBAN és Vámfalun a lakosság önkéntes munkával gyalogjárókat épít. A vámfalusi lakosság rövid idő alatt 1650 méter hosszúságú járdát épített.

A PROHASKA EDE ES FIAI temesvári malomipari részvénytársaság a Román Népköztársaság kiállításának napján megváltoztatta cégnevezését és a „December 30-a Részvénytársaság” nevet vette fel.

A FROHASKA EDE ES FIAI temesvári malomipari részvénytársaság a Román Népköztársaság kiállításának napján megváltoztatta cégnevezését és a „December 30-a Részvénytársaság” nevet vette fel.

Megőrzi-e tavaszi veretlenségét az ITA Kolozsváron?

Ma délután kettős bajnoki mérkőzés lesz a városi sporttelepen

KOLOZSVÁR. — Ma, szerdán délután Kolozsvárt kettős bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. Délután 3 órakor az Univeritatea az FC Ploestivel, míg délután 5 órakor a Dermata együttese az ITA csapatával küzd meg a bajnoki pontokért.

A kettős bajnoki mérkőzést országos érdeklődés előzi meg, különösen az ITA veretlenségeire elő tekintenek fokozott figyelemmel.

A kolozsvári együttesek közül a tavaszi fordulókban a kolozsvári CFR döntelent ért el a bajnokságot ellen. Most a bányári együttes szeretné kétvállra fektetni az aradi csapatot. Ez azonban nem lesz valami könnyű dolog, mert az aradi csapat a temesvári CFR legyőzésével most már komoly esélyese a bajnokságnak.

A két együttes a következő összeállításban játszik:

DERMATA: Lipóczy, — Padureanu, Darók, — Kiss, Kellő, Antalffy, — Pápai, Frenzt, Fülöp, Szász, Tóth.

ITA: Márki, — Vass, Farmati, — Radnai, Páll, Bakucz, — Bonyhádi, Marcea, Perényi, Stieblinger, Dumitrescu.

A mérkőzést Tica Iliescu bukaresti játékezője vezeti. Határjelzők: Czinczár Imre és Gál János.

Az ITA—Dermata mérkőzés előtt kerül lejátszásra az Univeritatea—FC Ploesti mérkőzés, amelynek játékvezetője Freund Apaca (Temesvár). Határjelzők: Reiter Jenő és Harasztos Jenő.

A két csapat összeállítása a következő:

Univeritatea: Cristea, — Vigu II, Medrea dr., — Joja, Luca dr., Radulescu, — Zahan, Medrea, III., Dascalesu, Roman, Coracu.

FC Ploesti: Ivan, — Belcznai,

Neagu, — Bauer, Pop Ghita, Comanescu, — Badin, Antonescu, Salan, Pálffy, Marcea.

Ugyancsak ma szerdán délután kerül lejátszásra az Unirea Tricolor—CFR Bukarest bajnoki mérkőzés, melynek játékvezetője Piki Kroner.

Április 1-én, csütörtökön öt bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A kolozsvári vasutas csapat Petrozsényban a Jiul ellen játszik. Nagyváradon: Szabadság—Medgyes MSC, CFR—Solvay, vezető Huszti (Arad). Temesváron: CFR—RATA. Bukarestben: Ciocanul—UDR és Hadse-

reg—Juventus mérkőzés kerül lejátszásra.

Az NB II. negyedik csoportjában április 1-én, csütörtökön a következő bajnoki mérkőzések kerülnek lejátszásra: Nagybányán: Phoenix—Minaur, vezető Varga Albert Kolozsvár. Marosvásárhelyen: CFR—CFR (Torda), vezető Sipos István (Kolozsvár). Máramarosszigetén: Tioza—Eraplozi, vezető Bogdan (Szatmár). Pákoziban: CFR—Solvay, vezető Huszti (Arad). Sebesen: Surianul—Sanitas, vezető Baciu (Aranyosgyéres).

Az egyesítő turistagegyesület történeti tőmörülésre

Április 1-én rendkívüli közgyűlést tart az ENKE

KOLOZSVÁR. — Az Erdélyi Népi Kárpát Egyesület április 1-én, csütörtökön este fél 8 órakor rendkívüli közgyűlést tart, — eddigi neve alatt az utolsót. Az első negyedévi működéséről szóló rövid beszámoló után a közgyűlés megvitatta a Román Népköztársaságban lévő összes természetjáró egyesületek egy testületbe történő tőmörítésének kérdését.

A Nemzeti Turisztikai Hivatal (Oficiul National Turism), az ONT — mint megírtuk — ez erők egyítésére javaslatot dolgozott ki, amelynek sorozatos tárgyalásain az összes érdekelt egyesületek megbi-zottal résztvettek. A kiküldörték alapján megvitatták a javaslatot, amelynek elfogadását minden turistagegyesület rendkívüli közgyűlé-sen mondja ki.

Az ENKE április 1-i közgyűlésén letárgyalja az új testületben való tevékeny bekapcsolódás kérdését, valamint a különleges erdélyi kér-

déseket is és a javaslat elfogadásával egyidejűleg ezekről feltérjessz-tést intéz a Nemzeti Turisztikai Hivatalnak.

A helyi viszonyoknak megfelelően Erdélyben kívánatos volna énkormánnyal rendelkező külön csoport létesítése, ennek keretében a lakosság mindkét nyelvének használati joga, valamint a turistapro-paganda érdekében nélkülözhetetlen magyarnyelvű turista közlöny, az „Erdély” további megerősítésének biztosítása. Ezt a lapot több mint 50 év óta az ENKE adta ki és ezzel igen sokat használt a természeti szépségek általános megismertetésé-nek és a turistaszellem fejlesztésé-rek.

Az ENKE elnöksége kéri, hogy a rendkívüli fontosságú közgyűlésen lehetőleg minden tag jelenjék meg. A Nemzeti Turisztikai Hivatal hi-vatalos képviselője szintén részt vesz a közgyűlésen.

Tizenöt ország munkássportoló veszrek részt a franciaországi nemzetközi versenyeken

PÁRIS. — Eddig még sohasem látott hatalmas arányokban bontakozik ki a franciaországi munkássport versenyek műsora. Tizenöt ország munkássportoló gyűlének össze május 9—18-ika között Franciaországban és különböző sportá-gak keretében összemérik erejüket. A jelentések szerint eddig 15 ország jelentette be részvételt. Ezek:

Románia, Jugoszlávia, Magyarország, Csehszlovákia, Anglia, Finnország, Bulgária, Ausztria, Lengyelország, Albánia, Hollandia, Belgium, Svájc, Monaco Franciaország.

A munkássportversenyek műsora-ban a következő sportágak szere-pelnek: labdarúgás, kosárlabda, atlétika, kerékpár, ökölvívás, uszás,

torna, rugby, tenisz, röplabda, asztalitenisz, nemzeti táncok és egyebek. Hollandia 200 sportolót küld a munkássportversenyekre. A Román Népköztársaságot 60 sportoló képviseli.

Általában a többi részvevő országok is 50—60 sportolót küldenek munkássportversenyekre.

Általában a többi részvevő országok is 50—60 sportolót küldenek munkássportversenyekre.

SPORTHÍRADO

A KOLOZSVÁRI USZÓ LIGA április 2-án, pénteken este fél 7 órakor az OSP Petőfi-utca 9 szám alatti helyiségében gyűlést tart, amelyre kéri az összes tagok pontos megjelenését.

A KOLOZSVÁRI TORNA LIGA, csütörtökön délután 6 órakor az OSP helyiségében értekezletet tart, melyre az összes egyesületi terna-vezetők és liga tagok megjelenését kéri az elnökség.

A TORDAI IFJUMUNKÁS SZÖ-VETSÉG, a Demokrata Ifjúság Világosvárosi hétének keretében egyéni asztalitenisz versenyt rendezett, amelyen a tordai versenyzők teljes számmal résztvettek. A verseny első helyezette ifjú Zolányi János lett. 2. Taub Emil. 3. Jakab Tibor. A helyezettek az Ifjúsági Szövetség értékes díjait kapták.

A BEAC USZÓSZAKOSZTÁLYA április 1-én, csütörtökön délután 6 órakor az egyesület klubhelyiségében (Óvár, Mátyás király szülőháza) értekezletet tart, melyre az összes uszók pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A VASAS uszósportosztálya április 1-én, csütörtökön este 7 órakor a Március 6-utca (volt Szabó-egyház-utca) 34 szám alatti klubhelyiségében ülést tart. A fontos tárgysorozatra való tekintettel a vezetőség a versenyzők pontos megjelenését kéri.

KOLOZSVÁRI IFJUSÁGI VÁLOGATOTTA, az Ifjúsági Kupéért folyó küzdelmek során, csütörtökön Nagybányán vendégcsapatként a városi Ifjúsági válogatottjával, a Phoenix—Minaur rangadó mérkőzés előtt, néri össze erőit. A kolozsvári Ifjúsági válogatott dr. Hirsch Elemér szövetségi edző és Székely Károly Ifjúsági edző vezetésével a következő játékosokból állt: Nagybányán: Kusu, Simon, Máté, Móra, Nozdrat, Aszalos, Fannan, Kürthl, Gábor, Duio, Szabó, Radulescu, Kóti és Bajtos. A csapatot a helyszínen állítják össze.

20 lejjel százezrek nyerhetők a tolon...

A „Pronosport”, a romániai toto, az első menetben 50.000 nyeresemény összeget osztott ki a nyertesek között, míg a legutolsó fordulóban a nyeresemények összege meghaladta a 330.000 lejt. Elvitathatatlan, hogy a számszerű jelentős emelkedésen kívül a kifizetett nyeresemények összege anyagi vonatkozásban is igen jelentős.

Ma 330.000 lejért értékes házat lehet venni és ez az összeg egy

családnak kényelmes megélhetést biztosít majdnem 3 évig.

A lej értéke a pénzrögzítéssel állandósult és a 330.000 lej ebben a vonatkozásban valóságos vagyon.

Ime ezért is remélhető a „Pronosport” minden résztvevője, hogy 20 lej benevezési díj ellenében és a teljéleti szelvény helyes öltető ki-töltésével több százezer lejt nyerhet, mely összeg mentesíti őt minden további gondtól.

A „Pronosport” nyereseményösszege minden fordulóban emelkedik és valószínű, hogy a kifizetésre kerülő toto-nyeresemények összege rövidesen elérí, sőt meghaladja az 1.000.000 lejt.

Ritka alkalmat nyújt tehát a toto minden résztvevőre, hogy a talál-tal szelvény helyes kitöltésével és szerencsés találatokkal jelentős nyereseményösszeget, valóságos vagyon tulajdonosává váljon.

Olvasd, terjeszd,

ti magad

a „Világosság”-ot

Igy kezdődik...

LONDON. — Az olimpiai játékokat július 23-án az angol király személyesen nyitja meg. Az 52 nemzet felvonulását — szokás szerint — most is a görögök vezetik. Ezer postagalambot röptetnek fel, hogy hírdelvények a világraszóló eseményt. Érdekes, hogy nagy nemzet csak egy sportágban, egy nemzet két sportágban, nyolc nemzet pedig — köztük Magyarország is — minden sportágban indít versenyzőt. Az olimpiai pályát Görögországból vizsgál a futók görög híklőbe, ahonnan angol laljon kerül a tállya Olaszországba, majd onnan olasz és francia futók rohannak vele Calais-ig. Onnan hajóval vizlik tovább a csatornán keresztül Doverbe és végül angol futók veszik át és száguldanak vele a wembleyi stadionba.

A rádió 64 tudósítója 20 nyelven számol majd be a londoni Olimpia küzdelmeiről és eredményeiről.

1948. Április 3-án A SORSJÁTÉK I. OSZTÁLYÁNAK HUZÁSA

Növekvő választási terror Délolaszországban

ROMA. (Rador.) — A demokrátiás tömegek elleni rendőrségi terror Délolaszországban napról-napra növekedik. Ravennában, a Népi Demokrata Arceval választási gyűlése alkalmával a rendőrség rálépett a résztvevőkre, akik közül 200 ember megsebesült. Ezt követően karabinierek behatoltak a demokrata szervezetek székházaiba, hántalmazva a

kommunista párt, a szocialista párt és a volt olasz partizánok egyesületének helyi titkárait. Piave de Centóban rendőrök és karabinierek arra kényszerítették a lakosságot, hogy vegyen részt a keresztény-demokrata párt gyűlésén. Az ellenszegülőket bántalmazták. Catanzaróban a rendőrség megvert és letartóztatott több munkást, akik tiltakoztak az Olasz

Szociális Mozgalom vezetőinek fasiszabaráit beszéde ellen. Perugia tartományban letartóztatott több mint 20 földművest és mezőgazdasági munkást, a Népi Demokrata Arceval tagjait. Rómában fogságba vetették két nyomdaigazgatóját, mert nyomtatásra elfogadták a demokrata pártok választási kiadványait.

63 millió lej

a mintagazdaságok számára

BUKAREST. — A földművelésügyi minisztérium termelési tervének pontos végrehajtása érdekében a Román Nemzeti Bank 63 millió lej kölcsönt irányzott elő a

földművelésügyi minisztérium által kijelölt mintagazdaságok számára. A kölcsönből csak azok a mintagazdaságok részesülhetnek, amelyeket a minisztérium kedve-

zően véleményez. A kölcsönt csak a termelési terv megvalósítására szabad fordítani.

Kik érkeztek a Szovjetunióból?

MAROSVÁSÁRHELY. — Mint arról illetékes helyi közlése szerint hírt adtunk — megkezdődött a hadifoglyok hazaszállítása a Szovjetunióból. Marosvásárhelyre és Maros-Torda megyébe már igen sok volt hadifogoly hazafért otthonába.

1942 Orminis, Sába V. János 1935 Nyáradromete, Székely I. Albert örv. 1933 Marosvásárhely, Román M. Lajos 1941 Bélbor, Szilágy megye: Foris M. Mihály 1944 Aranyos, Luka S. Sándor 1943 Dudas, Kucs M. Ferenc 1940 Tasnád, Benáj

Gy. Péter 1942 Fankfalva, Balcs I. György 1942 Gardánfalva, Torda megye: Candea M. Mihály 1943 Szentmihály, Berdei György 1930 Vistra, Udvarhely megye: Fekete Lázár 1933 Ajta.

Nagysikerű háztartási tanfolyam Hidvégen

SEPSISENYTGYÖRGY. — Első emelő ünnepség keretében zajlott a Hidvéz községben március 21-én a közhatalos háztartási tanfolyam záróvizsgálata. A tanfolyamon 25 növendék vett részt, köztük két román hallgató. Mindnyájan sikeresen vizsgáztak és nyerték el az EMGE bizonyítványt. A tanfolyam előkészítő munkáját Barabás Károly gazdákör elnöke végezte, az előadói tisztviselőt Borz Ida háztartási tanárnő látta el. A vizsgán Kénessy Zoltán EMGE igazgató elnököt, aki kihallgatta a növendékeket. Meghatározottak voltak a két román nemzetiségű hallgatóknak feleletei, akik a feltett magyar kérdésekre különösen válaszoltak román nyelven. A feleletet elhangzása után az igazgató buzdító be-

szédet intézett a nagyszámú román és magyar jelenlévőkhöz. Kocsis Sándor kirendeltségvezető megkapó szavakkal kérte a gazdaközösséget, hogy egy emberként sorakozzanak fel a MNSZ és az EMGE szervezetei mellett, mert ezeknek az intézményeknek köszönhetjük előrehaladásunkat. — Ez a tanfolyam — mondotta Kocsis — nemcsak tanulmány szempontjából volt fontos. Még jobban kimélyítette a személyi kapcsolatokat és a román-magyar barátságot Hidvég községében. A záróvizsga után a háztartási kiállítás megtekintése következett, ahol a növendékek bemutatják a tanultak eredményét, majd az ifjúság által rendezett műsoros est zárta be a nagy erkölcsi eredménnyel végzett tanfolyamot.

Csütörtök estig négy romániai foglaltszerelő érkezett Fokszányba. A Szovjetunióból hazatérő hadifoglyok ügyeit gyorsított eljárással intézik a hadifoglyok és a Fokszányba érkezett foglyok egy nap alatt megkapják szükséges iratokat és fertőtlenítésük után azonnal munkáztatásukat illetően elhatározzák otthonukba.

Hazaérkezett volt hadifoglyok szerint a romániai foglyok hazaszállítási és a szovjetunióból hazatérő hadifoglyok ügyeit gyorsított eljárással intézik a hadifoglyok és a Fokszányba érkezett foglyok egy nap alatt megkapják szükséges iratokat és fertőtlenítésük után azonnal munkáztatásukat illetően elhatározzák otthonukba.

Hadifoglyok névora:

Az alábbiakban közöljük az első csoporttal érkezett erdélyi foglyok első házagos névsorát.

Szatmár megye: Chintescu Gr. Anton 1936 Nagybánya, Gracos Z. Ioan 1943 Békaköves, Dobra M. Ioan Szászarma, Jurj A. Ioan 1944 Kóvármetre, Beinde M. László 1941 Avasfelsőfalu, Staniszlo A. Ferenc 1934 Kisbarcs, Dan G. László 1943 Furdőhely.

Brássó megye: Lupoiu I. Victor 1943 Buzau fordulaja, Popiste I. Aurel 1937 Földvár, Simion I. Ghiurlean 1937 Apcaza.

Szolnok-Doboka megye: Chendrian Gh. Victor Szamosújvár, Horváth I. Simon 1934 Néma, Mustan I. Rubint 1942 Néma, Kocsis Simon 1942 Nagyiklód, Cires I. Alexandru 1942 Dés.

Kolozs megye: Jucan I. Alexandru 1941 Csomafája, Cantea I. Dumitru örv. Szárfenes, Haiduc Gh. Gheorghe 1939 Urv. Cucea, Ciora V. Ioan 1938 Macskás, Varga György 1933 örv. Kolozsborsa, Baza István 1944 Kolozsvár.

Cik megye: Pantaru I. Nicolae 1936 Békás, Chris S. Simion 1944 Békás, Doru I. Petrea 1933 Békás.

Bihar megye: Erdei Gy. Pál 1944 Körös, Botok S. Sándor 1936 Ucurus, Dan M. János 1936 Berettyóújfalva, Kis I. János 1943 Harghita, Kovács, Adám J. János 1936 Ormánya.

Maros-Torda megye: Biró M. László

De örök az ipi szövetkezésben

SZILÁGYSONLYÓ. (Tudósítónktól.) — A közelmúlt napok egyik éjjelén ismeretlen tettesek letörték az ipi „Kalácska” szövetkezet raktárhelyiség ablakán keresztül hatoltak be a szövetkezetbe, ahonnan nagyobb mennyiségű árut és némi készpénzt zsákmányoltak. A kar mintegy harmincezer lej. A csendőrség a nyomozást megindította.

Ujra és újra

a bürokrácia kerül napirendre. Kerül, mert létezik. S létezik ott, ahol semmi létjogosultsága nincsen (nem mintha bárhol is lenne létjogosultsága). Például a Társadalombiztosító Intézetnél.

Irtam már erről, tesszem most is és tesszem addig, amíg a panaszok meg nem szűnnek.

Tehát a Társadalombiztosító Intézetnél bürokrácia van. S mert van, rá kell mutatni...

A mai napon levelet kaptam szerkesztőségünk. Egy munkában megöregedett dolgozó írta. Renner Géza főkönyvelő, 63 éves, harminc esztendőig dolgozott, s 30 esztendőn át fizette betegségi és nyugdíjjárulékát a kolozsvári Betegsegélyzőnél.

Renner Géza munkában megöregedett és most beteges. Kérvényt adott be a fenti Betegsegélyzőhöz nyugdíjaztatás iránt. Tette ezt az elmúlt év májusában. A kérvény száma 104-1947. Az elintézés? Ime:

Még az elmúlt évben, nyáron, a Társadalombiztosító Intézet orvosa felülvizsgálta Renner Géza egészségi állapotát. Betegnek találta. Azóta semmi sem történt. Azaz mégis...

A munásveterán hosszú hónapokat várta ügye elintézését. Majd megsürgette nyugdíjaztatását. Azt a választ kapta, hogy még nincsen elintéztve az ügy. Renner Géza erre panasszal fordult a pénztár vezetőségéhez. Panaszát írásban adta be. Kapott is róla iktatószámot. 8405-1947. Majd újra nem történt semmi.

Összel újra érdeklődött ügye iránt. Akkor azt a választ kapta, hogy még mindig nem történt semmi. Majd két hónap múlva elintézték.

Két hónap elteltével újra csak semmi sem történt. S az ügy még ma sincsen elintéztve.

Levelének végén Renner Géza így ír:

Ha egy akta elintézéséhez nem elegendő a Társadalombiztosító-nál 10 hónap, akkor tíz akta elintézéséhez 100 hónapnál több időre van szükség. Ez nem több és nem kevesebb, mint 8 év és 4 hónap. S lévén 60 éven felüli emberről szó, a nyolc év nem is hosszú idő!

A kérdés az: ha ez így megy, hányan fogják megérni a nyugdíjra várók között azt az időt, amikor a Társadalombiztosító Intézet kolozsvári pénztára nyugdíjukat folyósítani fogja?...

Még szerencse, hogy időközben életbe léptetik a közigazgatási reformot s hogy ennél az elintézésnél sokkalta rövidebb idő kell ahhoz, hogy kipendertsék a mulasztókat, a bürokrácia szekértolósait a Társadalombiztosító házatjáról.

SZEKELY GYÖRGY

A régi pontkönyvek még 3 hónapig érvényesek

3000 tonna gyapot érkezik a Szovjetunióból

BUKAREST. — (Agerpres.) Az új pontkönyvek szétosztásával kapcsolatosan illetékes helyről közlik, hogy a régi pontkönyvek még további három hónapig érvényesek, de csak gyapjuszövet, scilyem és cipő vásárlására. Gyapotból készült szövet a régi pontkönyvek alapján nem vásárolható. Gyapottanyagot már csak az új pontkönyvek alapján lehet megvásárolni.

Ite említtük meg, hogy a Szovjetunióból közelebről újabb jelentős gyapotszállítás érkezik az országba. A Batumban megrakott szovjet hajó 3000 tonna nyersgyapotot szállít Romániának. A szovjetgyapot megérkezését a közeli napokban várják Konstanca kikötőjébe. A 3000 tonna gyapotot a szovjet-román kereskedelmi egyezmény keretében szállítja a Szovjetunió és azt a helyi szükséglet kielégítésére fogják felhasználni.

Gangsztervilág Amerikában

WASHINGTON. (Rador.) — hogy az Egyesült Államokban új-újra megjelennek a 1920 után tapasztaltakhoz hasonló gangszterbandák.

Az iroda 1947. évi jelentése szerint az Egyesült Államokban és birtokain minden 10 másodpercen belül elkövetnek egy bűncselekményt. E jelentés szerint óránként átlag 12 embert raboltak el, támadtak meg vagy öltek meg, 49 embert raboltak ki utcán vagy lakásában és 21 embernek a gépkocsiját lopták el. Ezenkívül minden órában átlag 108 más kisebb bűncselekmény történt a múlt évben az Egyesült Államok, illetve birtokai területén.

1938-ban 30 tucat, 1948-ban pedig 80 tucat

harisnya készül naponta az „Ideál”-kötődében

KOLOZSVAR. — Hősbő-terez 20 számú. Külvárosi ház. Pulykaköves keskeny udvar, alacsony tornácos épület. Az udvaron hatalmas ládák egymásra rakva. Szovjet gyapot. Ez a felírás van a ládákon.

Az épület közepén ajtó. Fölötte tábla lóg: „Ideál” harisnyakötőde. Az ajtó mögött csatkozó zaj hallatszik. Bent a lakosztobának is kicsiny helyiségben 15 körkötőgép csatog. A hely olyan szűk, hogy a munkások alig férnek.

A fonál — szem sem tudja követni — sebeseen gombolyodik le az orsókról, a gép alatt a padlóra hull a kész harisnya. Harisnya a Román Népköztársaság dolgozó részére, a Szovjetunióból kapott gyapóból.

Földműveseink részére dolgoznak a gépek. Vastag, tartós fémharisnyát készítenek, 1500 kiló gyapotot, 1500 kiló fémharisnyát készítenek. Az áru a Nemzeti Szövetkezeti Intézet fogja eljuttatni a falvakba, a szövetkezeti hálózat útján.

Néhány nap múlva, ugyancsak szovjet gyapóból, 1140 kiló pontáru készült a gyárban. Azt várni dolgozóink számára.

Az üzem alig két hónapja működik. Kolozsvár legnagyobb, legtermékenyebb kötődéje. A gépek megállás nélkül járnak, barmtól a késő éjszakai. A munkások két munkacsoportban dolgoznak. Lelkesen dolgoznak, az ország újjáépítéséért, Népköztársaságunk alapításáért.

20 munkás dolgozik az üzemben, s hatalmas eredményre értek el. Hatalmas mértékben emelték a termelést. 1938-

ban ugyanezeneken a gépeken 30 tucat harisnyát gyártottak egy nap alatt, most a munkamenet természetével 80 tucat készítenek naponta. Török Emil köztömester most egy újabb, a termelés további fokozására irányuló újításon dolgozik.

Munkásország - munkás paloták

„Mi építettünk!” — mondják a Szovjetunió építőművészetének kiállítási képei. A hatalmas kiállítási termeket végiglátogatól mind őszinte elismeréssel adóznak az építés hőseinek, a szovjet népi építőművészetének csodálatos eredményei előtt.

Mert valóban csodálatosak ezek az eredmények, melyek a romok helyére a régi hazamataik fölé új, jeves, napsgaras új palotákat varázsoltak.

A szakember talán a stílusokat keresné és a különböző „izmusokat” kutatná, de a kiállítás csodálatos anyaga elfelejteti vele ennek még a gondolatát is. Egy új stílusú vonalvezetés alakult ki. A Szovjetunió építészeti művészetében, melyben a harmóniát, az új arcú élet derülését, örömet és bizakodását találjuk meg.

Az „Ideál” kötőde kisipari üzem. Napról-napra fejlődik, bővül. Bár még nehézségekkel küzdenek, tühiánnyal, nem hiélégítő helyiséggel, de azért egész akarással dolgoznak. A jelszó: Többet, többet és többet! *Eletszínvonalunk emeléséért!*

Az, amit a szakértő a kiállítás képanyagán a legelőször állapít meg — a harmónia, a vonalak sugárzó egyszerűsége és valami hatalmas, lenyűgöző erő.

Az új házakon, a Lenin-könyvtár görögös oszlopsorain, a sztrágnáridi traktorgyár csillogó ablakain, a Vörös-tér diadalmas arányain, a kirgiz főváros Kirev utcájának zöldelő faóriásain, a moszkvai földalatti világhírű állomásain — egyformán átérződik az erő. A százmilliónyi felszabadultak megabízó, alkotó és győzelmes ereje.

Az egyik sarokban egy üdülő bárszobos nyugalmat árasztó nyaképe. Munkásüdülő. Nem is illene, hogy más legyen a munkások birtokában.

A „Dinamo” sportpályája még azok számára is meglepetést okozhat, akik már ahatadtak a kiállítás többi terméin és alkalmuk volt megcsodálni a szovjet építészeti remekműveit. Alik figyelemmel végigszemlélik a „Dinamo” sportpályájának építkezéseit, azok nem csodálkoznak azon többlet, hogy a szovjet futballisták megverték a tanítómester angolokat. Ott látjuk a kiállítási fényképanyagában a lerombolt városok felépítésének nagyrészben már megvalósított terveit. Ezek a lényegükben egészen egyszerű fényképek a terem tőzandékban összefogott munkások és parasztek alkotóerejének bevezetés bizonyításai.

Világos szép házat és világos szép életet kell építeni — erre igyekszik megtanítani mindenkit a Szovjetunió építőművészetének kiállítása.

Miescut, a tordai porcellángyár igazgatóját szabotázásért 12 évi börtönre ítélték

TORDA. — Sorozatos szabotázásokat tárgyalt a tordai törvényszék. A tárgyalásokon már a tordai törvényszékhez beosztott népbírók is résztvettek. A népbírók közreműködésének nem kis szerepe van abban, hogy a szabotőrök felett elhangzott ítéletek például igazságosak

Miescu Victor, a tordai porcellángyár volt igazgatóját 12 évi börtönre és 10 millió lej pénzbüntetésre, Chiper Jacobot 12 évi börtönre, Anghel Stefan mészárosot 8 évi börtönre és 300 ezer lej pénzbüntetésre, Hirsch Mandelt 6 évi börtönre és 200 ezer lej pénzbüntetésre, Magyarosi Sándor

kolozsvári lakost 5 évi börtönre, Mata Liviu 3 évi börtönre és 10 millió Iocant 25 ezer lej pénzbüntetésre ítélte a tordai törvényszék uzsoratanácsa.

Torda dolgozói között a szabotőrök felett elhangzott ítéletek meglepőedést keltettek.

Szállítási tervet kell benyújtaniok

a gépjárművel rendelkező vállalatoknak és intézményeknek

BUKAREST. — A közmunkügyi minisztérium a Hivatalos Lap március 25-iki 71. számában megjelent közleményében tudomására hozza azoknak az intézményeknek, valamint köz- és magánvállalatoknak, melyek saját gépjárművel az intézmény vagy vállalat érdekében anyag- és áruszállítást eszközölnek, hogy a beküldött szállítási tervek felülvizsgálata alkalmával megállapította, hogy a legtöbb vállalat nem a rendelkezéseknek megfelelően állította össze szállítási tervét.

A szállítási terveknek meg kell egyezniük a termelési tervvel és mint ilyennek, mindazon adatokat tartalmazniuk kell, amelyek alapján eldönthető az a kérdés, hogy az engedély iránti kéresek hely adható-e vagy sem.

Ezek az adatok a következők:

1. A szállítandó anyag vagy áru külön-külön faji és mennyiségi megjelölése tonnában;
2. a szállítás megkezdési idejének és rendeltetési helyének megjelölése;
3. a szállítás-útvonalai;
4. annak megjelölése, hogy a szállítók állandóak vagy pedig csak

időlegesek és milyen mennyiségűek külön az az anyag vagy áru, melynek szállítása az államvasutakon történik;

6. a gépjárművön szállítandó mennyiség megjelölése és ennek indoklása;

7. milyen mennyiség kerül elszállításra a RATA-tól bérelt gépjárműveken.

A közmunkügyi minisztérium felhívja az érdekelt intézmények és vállalatok figyelmét arra, hogy mindaddig, amíg a fenti adatokkal nem egészítik ki a már benyújtott kéreéseiket, az engedély megadása iránt érdemben nem döntenek.

Egyben felhívja a Minisztérium az érdekelt figyelmét arra is, hogy akik a jövőben gépjárművel folytatandó szállítási engedélyt folyamodnak, a törvényben előírt okmányaik mellett a kéreessel egyidejűleg kötelesek a fenti adatok figyelembevételével 1948. évre elkészített szállítási tervet is benyújtani, valamint egy nyilatkozatot arra vonatkozólag, hogy kitől vásárolták azt a gépjárművet, amelyen a szállítást eszközölni óhajtják.

Jó eredménnyel zárult a csiki mezőgazdasági tanfolyam

26 aranykalásos gazda a tanfolyam hallgatói közt

CSIKSZEREDA. — Igen jó eredménnyel zárult a MNSz és az EMGE kezdeményezésére felállított gyergyóalfalusi mezőgazdasági tanfolyam. A csiki gazdák körében a tanfolyam iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg annak ellenére, hogy bizonyos körök mindent

elkövettek, hogy ennek a mezőgazdasági tanfolyamnak a jelentőségét csökkenték. A többhetes tanfolyamot kitűnő eredménnyel végezték és az aranykalásos gazda képesítést nyerték: Kiss Vilmos, Csörgő Lajos, Kiss Albert, Kiss Antal, Kiss Ferenc, György Zsigmond, Ambrus András, Gáll Sándor, Török Adam, Fülöp Tibor, Balázs Árpád, Gáll Andrián, Kiss Elek, Bege Miklós, Gáll Lajos, Páll

Sándor, Koncsai Ferenc, Nagy István, János Sándor, Vargyas Imre, Balázs Dénes, Baricz Dénes, György Sándor, Lőncz Károly, Rancz József és Baricz János, akik valamennyien díjazottak.

A mezőgazdasági tanfolyam előadó: Biró Gyárfás EMGE előadó, Ferenc Tibor gazdasági almérnök és Balázs Ignác szaktanár voltak.

Az **ÚTUNK** legújabb számának főbb tartalma:

GAAL GÁBOR:
A felekezeti iskolák államosítása

DAN PAL:
Népi demokrácia és kispolgárság

NAGY ISTVÁN:
Író és politikus, irodalom és politika

KOHN HILLEL:
A tulajdon az alkotmánytervezetben

8 óra a munkaidő

BUKAREST. — A kereskedelem és iparügyi miniszternek a hivatalos közlöny március 22-iki 68. számában megjelent 260. számú rendelete hangsúlyozza, hogy a különböző munkaágakban foglalkoztatott munkások, műszaki és irodaszemélyzet részére megállapított fizetések alapjául a napi szabályos 8 órai munkaidő szolgál.

A szabályszerű napi 8 órai munkaidőt csak a kereskedelem és iparügyi miniszter engedélyével szabad megváltoztatni. A munkaügyi minisztérium a különböző vállalatoknál és üzemeknél köteles a munkaidő rendjét a szabályos napi 8 órai munkaidőhöz szabni.

A rendelet minden eddigi rendeletet hatályon kívül helyez, az ellene vétők pedig a szabotázstörvény szerint bünhődnek. A rendelet betartásáról a kereskedelem és iparügyi minisztérium ellenőrző szervei fognak esetenként meggyőződni.

25 napig pihenhetnek a dolgozók tengeri fürdőkön

BUKAREST. (Agerpres.) — A leg tárgyalásokat folytat a biztosított tagok üdültetéséről, pihenéséről azoknak a gyógyfürdőknek vezetőivel, amelyek helyeken a pénztár nem rendelkezik gyógyfürdőre küldendő beteggyógyászati tagok beosztásával.

Klimatikus gyógyhelyeken 21 napot, tengeri fürdőkön 25 napot tölthetnek a biztosított tagok. A pénztár vezérigazgatósága jelen-

A gyógyfürdőkön és klimatikus helyeken megfelelő módon gondoskodnak a biztosított tagok kielégítő élelmezéséről is.

ADAS-VÉTEL

- MENYASSZONYI** ruha, látvány és koszoru eladása és kölcsönzés nagy választékban az „Orchidea”-nál. — Dózsa György-utca 12. 1766
- GYERMEK** mellé gyakorlott női szabályszerű iratokkal felvezet. Asztalos, Petőfi-utca 3. 1538
- ARAGAZ-TARTALY** eladó. Dónáth-út 2. Gr 1769
- ELADÓ** Opel Olimpia tura-autó 5 darab gumival. Március 6-utca 22
- ELADÓ** gyermek sportkosci és járóka. Paris-utca 48. 1771
- EGY** csónakos varrógép eladó. Scortarior (volt Csertőri)-utca 11. 1769
- ELVESZETT** Kovács Sándor Kolozsvár, Maramuresului-utca 14. sz. alatti lakos személyazonosságát igazolványa. Kérem a megtalálást, juttassa el a fenti címre. 1770
- PÉNZI** könyveket vásárol: UHU, Irod. Molotov-utca 34. Kolozsvár. 1768
- ELADÓ** bicikli kitűnő állapotban. Beki, Majális-utca 36. 1766
- EGY** konyhaszekrény sürgősen eladó. Hesszu-utca 31, ajtó 3 jobbra. 1758
- RÖVID** keresztúros jókarban lévő zongora eladó. Cím: Szondy-utca 29. emelet. 1757
- ELADÓ** sürgősen, frásztal, festmények, szekrény, rézkamra, fotóelek. Erzsébet-út 32. 1755
- RÁDIO** 3 lámpás „Orion” eladó. Galamb-utca 2. Siposkálnál. 1650
- KERESEK** arcbőlő gépet. Cím a kiadóban. 1645
- SÜRGŐSEN** eladó külföldi sütőgép, emelő, öntözőgép, faragott parasztszék, könyvek, virágágyás, padlásom. Görögtemplom-utca 21. 1646
- VASKASSZA**, frásztal, szekrény, amerikai börgarnitúra diván két féltűn gumikkal azonnal eladó. Diákfotell, használt frásztalok, szérlány. Mesarik-utca 33. 1645

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cím a kiadóban és jelíges hirdetésnél 10 lej pótdíj fizetendő. I. szavankint 6 lej. Szóghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyiltér szavankint 12 lej.

- ELADÓ** ultramodern kombinált szoba, esetleg lakással együtt átvehető központban. Cím a kiadóban. 1641
- SÜRGŐSEN** eladó modern furniro kombinált szobabutor, keményfa hálószoba, konyhabutor. — Horea-út 62. 1638
- 46.000 LEJÉRT** ultramodern belga tükrös dióhálat vásárolhat. „Liber-tas” asztaloság, Ciurea-utca 2. — (Nemzeti Banknál.) 1636
- ELADÓ** egy másfél lóerős Ganz villanymotor és egy jó állapotban lévő ideál férfikerékpár. Széchenyitér 29. Schwartz. 1632
- VESZEK** rádiót közep nagyságban, jókarban. Cím: leadni szerda estig. Capitól mozgó I. emelet. Lőrinczy. 1630
- EGY** kitűnő állapotban lévő új gyermekkosci eladó. Sportkosci kifogástalant vennék. Cím: Józsa Béla-utca 25. 1763
- OLCSÓN** eladó egy új harisnyaszemléstetőgép. Viorel Fodor. Szabadság-tér 17. 1762
- KIVÜNÖ** állapotban eladó egy S. K. nikkelezett kontinentál kúcsokai, férfikerékpár, egy villanyvasaló. Horea-út 58, ajtó 3. 1760
- EGY** komplett sötét háló eladó. Cím: Szappan-utca 14. 1758
- TEHERAUTO** másfél tonnás, ki-amerikai börgarnitúra diván két féltűn gumikkal azonnal eladó. Diákfotell, használt frásztalok, szérlány. Mesarik-utca 33. 1645
- MOTORKERÉKPÁR** 350-es DKW kitűnő karban eladó. „Unicom”. — Kossuth Lajos-utca 10. 1639
- ELADÓ** Zeiss Ikon lemezes vetítógép. Érdeklődni lehet délelőtt, Horea-út 50, I. em. jobbra, Dónáth. 1764
- HAZI** telefonkészüléket veszünk. Diákvédő Hivatal, Bástya-utca 15. 1751
- KÉT** diáklány a centrumban szobát keres. Cím: „Rendes” jelígre a kiadóba. 1759
- JÓKARBAN** levő modern 3-4 szobás külön házat, esetleg örök-lakást keresek megvételre. Belvárosban, vagy közelében és beköltözhető legyen. Címeket 10-37 telefonon. 1649
- KÉT** iparos férfi lakást kaphat. Cím a kiadóban. 1635
- SZOBA** kiadó egy egyetemi hallgatóknak. Cím a kiadóban. 1637
- ELADÓ** kicsi szoba-konyhás terek 60.000 lejért. Ep. Lemenei-utca 10. Dónáth-út környékén. Érdeklődni: Széchenyi-tér 29. Schwartz. 1631
- 1004 m² HÁZHELY** eladó. Balaton-utca 22 szám alatt. Érdeklődni: Majális-utca 14. I. em. 1761
- MODERN** villa kétszer két szoba teljes komfort Majális-utcában eladó. Telefon 1438. 1754
- CSALÁDI** ház, nagy műhellyel, forgalmas helyen eladó. Szántónál, Petőfi-utca 3. Telefon 1438. 1753

MEGBIZHATÓ idősebb asszony, lakásért takarítást vállal, vagy egy személy gondozását. Cím a kiadóban. 1628

EGY idősebb nyugdíjas férfi elfogadna bármilyen állást lakásért és kosztért. Cím a kiadóban. 1627

ALLAST KAPHAT

- FELVESZEK** ügyes, értelmes, tiszta leánykát, vagy fiút sütemény árusításra. Cím a kiadóban. 1623
- ÜGYES**, megbízható kifutófiút keres a Kull étterem. Bob-Kimnes-ter-utca 2. 1622
- MEGBIZHATÓ** mindenek bejárónót keresek. Cím a kiadóban. 1621
- KÖZREMŰKÖDÖHET** művelt személy jövedelmező vállalkozásban. UHU, Molotov-utca 34. 1763
- NEGY** középiskolát végzett egészséges, gyermekápoláshoz értő fiatal leányt keresünk április 1-ára. Jelentkezni: Park-szanaszatóriumban, Fürdő-utca 55. 1761
- PERFEKTÜL** főző ügyes minde-nessel azonnal felveszek. Karl Marx-utca 33. I. em. Salamon. 1648
- FŐZŐNÖT** és mindenek leányt felveszek. Bartha Miklós-utca 3. 1943
- KERESEK** komoly, intelligens (35-40 év) megbízható házvezető nőt vidékre, egyedülálló kereskedő. Bölönyi András, Baia-Mare. 1625
- RENTABILIS** kikapari üzem tőkésársai keres. Délelőtt 9-12. Deportáltak-útja 4. 1767
- AZONNALI** belépésre keresek intelligens gyermekgondozónőt, ki takarítást is vállal. Jelentkezni: Heller és Molnárnál, Dózsa György-utca 18. 1772

KÖLÖNFÉLEK

VAGONTÁRSAT keresek Aradra. Címeket „Vagontárs” jelígre a kiadóba kérek. 1765

A csokkakarámpontor,
C. E. C.
kolozsvári lókia közhírré teszi, hogy 1948 március 29-től kezdve pénztára minden munkanapon délután 16 óráig 13 óráig nyitva tartanak és a telefont elfogadják a belizetéseket.

Minden 18-ik életévét betöltött egyén jelentkezhet felvételre a **Stósy-féle sefőri iskolába**
a 3 hónapos proleszionista, vagy az egyhónapos amatőr és motorkerékpár vezetői tanfolyamra
Jelentkezni legkésőbb április 3-ig
Kolozsvár, Traian-ut 26
Telefon: 13-76

A Bástya Szövetség
március 31-én 18 órakor tartandó
kögyűlésére
a tagokat meghívja az Ipartestület helyiségébe.

Kögyűléseket, március 31-én 18 órakor tartandó
a „MONITORUL”-ban (Hivatalos Lap) minden közleményt megjelentetünk. Kögyűlési, bucaresti lapok részére, hirdetés, előfizetés felvétel, rádió, mozi hirdetés.
Egyetem-utca 6. Molotov-utca 34